

3 НЕДАВНОГО МИНУЛОГО.

(Україна і політика антантів.)

(Докінчення.)

Свого часу, після приєднання антантою Східної Галичини Польщі (14. марта 1923), ми в статті: "Банкромство галицької національної політики" наводили точні відписки з таємних листів представника Петрушевича в Парижі д-ра Панейка, в якій найкраще було доказано, що надіяється на антанту — зовсім неможливо, бо вона ігнорує східногалицьке питання і явно помагає Польщі закріплювати Галичину. Так було 1918, 1919 році, і так було в 1920, 1921, 1922 — аж до 14. марта 1923. Всесвітня спілка капіталістів ніколи, ani одним словом не потишала галицьких антантських рабів — а все навіть брутально відносилося до них. Панейко все писав Петрушевичу:

"Наші справи стоять погано — впрочому вони в Парижі ще ніколи не стояли добре".

В той час, як зорганізована Францією польська армія генерала Галлера (весною 1919) зайняла цілу Сх. Галичину, делегація У.Н.Р. в Парижі, в тому числі й Панейко, пішла до голови уряду Франції за висвяненням. А. Марголін так описує цю жербрану:

"Безрезультатні були наші заяви на аудієнції в Клемансо. Ми старалися висунути питання захвату польською армією Галлера української Галичини. Клемансо старався бути учтивим, але у всіх його коротких відповідях відчувалася нещирість і явне бажання скрити від нас свої дійсні думки, симпатії і стремління у відношенні до Польщі, України і взагалі, цілого питання про російське наслідство. Для форм він навіть дещо обурювався на Галлера. (А сам посилав його! Ред. "У.Р.В.") Але все таки ми знаходилися тоді в кабінеті головного творця великої польської держави за рахунок земель сусідних народів, батька французької ідеї про велику Польщу... І як не старався той досвідчений старий дипломат вмовити в нас, випадковий і невольний дилетант дипломатії, віру в його незадоволення по адресі Галлера — все таки ми вийшли від нього з іншими думками по цьому предмету".

Але це було в Парижі. А там на кривих полях Галичини й України, де вмирали тисячі невинних-смихлих молодих людей, там "народні провідники" кричали:

"Наші справи в Парижі стоять на добрій дорозі. Бийте большевиків, щоб антанте не гнівалася на нас".

Італійський міністр Луадді, так висловився відносно України і Галичини зокрема:

"Ми боюємося Німеччини, тому признаємо створення сильної і великої Польщі. Українська Східна Галичина повинна відійти до Польщі, для закріплення проти Німеччини".

Так говорили представники антанті ще тоді, як Українці мали реальну силу — аргумент: армію. Що-ж доперва в 1922—1923 році?

А. Марголін, перебуваючи опісля в Лондоні, як голова місії У.Н.Р. описує так відношення робітничої партії до українського питання, а зокрема до У.Н.Р.

"Гендерсон і його співробітники, також послі дівки груп Кенворті і Веджвуд, цікавилися українським питанням і просили дати їм літературу. Але характерна була наша зустріч з Вільямсом. Ми були на великанському мітингу Labor Party, в найбільшій залі Лондону, Albert Hall, переповненій 15.000 робітників. Спершу грали органи, і підчас пісні англійських робітників публіци роздавали портрети і біографії Леніна та Троцького — Ленін і Троцький були для них апостолами соціалізму і будучого щастя робітничих мас.

Виділими, на наше питання, як ставиться він до України, відповів: "Росія хоче радянської влади, нехай має її, а Україна хоче парламенту — хай сповниться воля її".

Розуміється відповідь Вільямса, того сильного чоловіка, від впливу якого залежали рішення всіх залізничників Англії — була лаконічна. Він знав, що вкодить цими словами представника уряду У.Н.Р. Бо відповідь Вільямса не докінчена, але кожний додумується даліше.

— Росія хоче радянської влади, нехай має її, а (ваша петлюрівська) Україна хоче парламенту — хай сповниться воля її. (Не доказав.) Але здохнуть собі ще, бо тепер Україна теж радянська — і ви нічого не можете зробити її.

А. Марголін даліше пише: "Англійська робітничка партія говорила все що Петлюра контрреволюціонер, бо йде за реакційними кругами Польщі. До кінця цвітня 1920 року ми (місія У.Н.Р.) ще боролися з цими твердженнями, але як тільки в Лондоні одержали вістки про підписання Директорією У.Н.Р. союзу з Польщею — робітничка партія з того дня зрвала з нами всі зв'язки. Союз Директорії У.Н.Р. з Польщею заставив англійських робітників ворожо відноситися до українського руху взагалі".

Згадуючи про свій приїзд з Парижа в Кам'янець на Україні, де знаходився уряд Директорії У.Н.Р. Марголін вже влітку 1919 року занотує:

"Петрушевич, а разом з ним в той час і Панейко в Парижі, клоняться до закули з армією Денкіна і політичного договору з нею".

Трохи пізніше, опісля того року, як Директорія У.Н.Р. зложена з "соціалістів" підлизувала славний "союз" з панською Польщею, А. Марголін занотує:

"Але в той час назрівала різка опозиція в рядах українства, проти союзу з Польщею, який миг привести і привів в цвітні 1920 р. до віддання з боку Петлюри і уряду У.Н.Р. української Східної Галичини — Польщі".

Ми навели декілька оригінальних фактів, поданих одними з визначніших колишніх членів уряду У.Н.Р. — впрочому він іб сьогоднішній день дуже прихильно ставиться до петлюрівців і української контрреволюції, бо й сам є сином жидівської буржуазії.

І коли на нас з скаженою лайкою накидаються грізні типи української чорної сотні, то ми скажемо: Чи розумна й класово свідомо людина може любити таку "Україну", яку представляв уряд У.Н.Р., що просив-молит кулі і танків супроти українських робітників й селян? Чи можемо ми бути в згоді з т. зв. "урядом" Петрушевича і його-представниками, коли вони, знаючи про ігнорування їх антантою, все таки жервали в панів ласки а в бідних робітників грошей, а українських стрільців гнали вмирати за інтереси купки політичних авантюристів? Чи можемо ми вірити таким "соціалістам", як Винниченко і Петлюра, що посилали своїх послів до французьких генералів та німецьких імперіалістичних маршалків, та ради власних інтересів, ради своєї амбіції — видавали на поталу ім Україну і український трудовий народ? Ні, і це раз ні! Бо всі вони зрадники трудового мас! Всі вони продавали рідний працюючий люд, за "неполітичний" сепаратизм, як каже поет Тичина. Продавали і продають. Перегляньте винниченківську "Нову Україну" видавану за криваві податки чеських робітників й селян і удержану буржуазним "демократичним" міністерством! Там знайдете все, крім чесноти й прилучності. Там вже другий рік "пропрокується" швидкий упадок радянської влади на Україні, але ці "пророчтва" спеціально для чеського міністерства, щоб воно надіялося і дало даліше гроші. Бо тільки подумати! Як впаде-б радянська Україна, то на престолі зараз засяде Винниченко і буде стгарати карними експедиці-

ями з українських селян довги, зроблені "Новою Україною" на смірації. Але це може бути тільки бажаним сном пана Винниченка і всіх ворогів працюючих мас. Радянська Україна живе і буде жити! Бо вона — сила! Вона викинула всю гнилизну свою за кордон, а зараз вмітає решту сміття і живе новим життям. Не спробують цлатні агенти буржуазії, що писали меморіали та клодилися перед буржуазною антантою — і свідомих робітни-

В ЧЕРВОНІЙ АКАДЕМІЇ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.

Німечський письменник В. М. Вальтер, якого статтю помістимо нижче, повернувся з Радянських Республік, де на протязі 2 місяців займався з наукою в військовій школі.

Редакція.

"Революція — це ідея, здійснена стихіями", сказав Наполеон. Революція, це більше, як це, але, між іншим й це. Революції завжди намагаються зброю. Але питання в тому, як збергти цю зброю? Як зробити, щоб зелізо залишилося в руках тих, хто його завоював? Як зробити, щоб ця зброя, котра побила, в оянінню побіди та в святковому оптимізмі не повернула голосові тих, які оказались побідженими і сьогодніг вивають блаженними гуманними словами? Відповідь на ці питання дала нам соціальна Революція Сходу і партія. Зброя Червоних Радянських Республік виконується не тільки в кузнях, вона захвачена не тільки в Денкіна, Вранглі, Петлюри і Покляка на Україні, у Колчака і Юденича на Сході і Заході, але виконується вона в радянських військових школах, б вираз Тена: "в дійсності, кожній країні головне — людина", більше всего применений до війська. Само собою ясно, що армія, а зокрема навіть з найкращими в світі воїями, але узброєна книгами замість танків і прерасною духовною зброєю, замість протигазів, не в силі боротися і ще менше перемагати. Але сильнішою зброєю розпоряджаються люди, а знаряддя, як й ідеї, обслуговуються одиницями, які представляють їх і ведуть до побіди або невдачі. І тому, в кожній країні військові школи є в дійсності найбільш воєнними фабриками, які виховують одинокі зброю — людину. Владику всіх країн давним давно зрозуміли це, з тих часів, як завелася війни і приготування до них. Виховання тих шкіл були все найкращими, найсвідомішими і найріднішими оборонцями державної системи, який служили воїни. Факт цей став ясним також і для вождів соціальної революції Сходу. Тільки вороги і філантропи, що намагаються спасти людство при помочи вегетаріанських средств, можуть проби цього протестувати або кривитися. Революції Сходу доводилося так дороге розплатуватися ціною невисказаних терпіннь сотень тисяч людей, маси трудового народу так добре переконалися в навадах ген. Людендорфа, антантських генералів і пацифіста Пілсудського, що значить бути безбройними — що слухачі радянської академії генерального штабу з повним прагненням почувати себе авангардом працюючого люду.

Я хочу перш усього сказати не про спосіб науки, а про склад людей цієї академії. 90% слухачів — робітників й селян, які провели найменше три роки на фронті, виконуючи відповідальні обов'язки і подавши своєю працею особливі військові здібності, поступили в армію рядовими червоноармійцями. Всі люди, відірвані від фабричного станця або просто від плуга. І в кожного з них, як в часах французької революції, по маршальському жезлі в панці. До цього часу вони тільки волювали, здобувавши практичний досвід, а в академії вони пізнають теорію боротьби. При вступі в академію, декі з тих слухачів не знають навіть письма (що за тема для захід-

но-європейських гумористів, таких розумних і щоденно читаючих газетні!). Слухачі, які до цього часу не ходили до школи, проходять на протязі одного року підготовчий курс. Заміте явище — молодий селянин, що протягом трох років руководив боевими операціями на фронті і сьогодні, якось дивно, хоч сміло, приступає до користування невідомого йому досі предмету — друкованого письма.

Курс науки (за виключенням підготовчого), розрахований в академії на три роки. Після іспити і закінчення академії, генерального штабу, слухачі знову вступають в армію і повинні наново доказати розуміння своєї праці, при чому вони ані трохи не користуються — якими-небудь окремими привілеями. Спеціальні предмети в академії, викладають відомі і старі практики військової штуки. Третина програми науки посвячена загальним предметам, при чому особливу увагу звертається на політичну економію, фінансове право, історію рибничого і професійного руху. Ці, так звані, громадянські предмети, викладають червоні професори і старі відомі всім соціалісти. При такій науці, виховується і твориться зовсім новий тип старшини генерального штабу, червоного старшини, який дивиться на своє знання не, як на щось неподвижне і раз на все закінчене, а розуміючи мистецтво провадження війни поза всякою метафізикою.

Давніше, до революції, жартували, що як слухач старій (царської) академії генерального штабу каже, що луг зелений, то він догадується по-перше, що луг постійно зелений, як літом, так і зимою; по друге, що він тільки один знає, що луг зелений і по третє: то, що луг зелений, а не червоний, є одною з важливіших військових тайн. Червоною ж старшиною генерального штабу так міркувати не може, бо йому відомий і політичний бік його професії; тому, що він не відірваний від життя; тому, що він зв'язаний з масами; тому, що він приймає участь в зібраннях і мітингах в ролі слухача і бесідника. Він наскрізь пересяканий політикою. Знає тема для фарисеїв! Так, він пересяканий політикою, бо **неполітичний армії не може бути**, бо армія є найбільшою політичною силою з усіх існуючих установ.

В дуже недалекому часі, в С.С.Р.Р. буде новий генеральний штаб, зложеной з вихідців робітничої й селянської класи. Члени її — всі досвідчені борці. 90% генеральних штабовців були ранені на революційних фронтах. Подібно, як і ціла Червона Армія, генеральний штаб (не тому генеральний, що там генерали, їх нема в радянських республіках, а тому, що верховний), постав не на основі готового плану, спокійно виробляваного в безжурних бюрократичних часах. Він був виконаний в процесі революції після сотень помилок, після кривавих побід і невдач, як єдина можлива форма, і цей генеральний штаб знає, як і ціла Червона Армія та С.С.Р.Р., що одного військового замаху для спасення трудового народу — замало маси, треба свідомі керівники і свідомі воїаків. Тоді Радянські Республіки будуть непобідими.

W. M. Walter.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ.

Пролетарська революція, яка спалахнула в Росії в 1917 році, здавалося, захопить цілу Європу. Але поразка революційного руху в Німеччині, Австрії і Угорщині після закінчення імперіалістичної війни викликала несподівану затримку.

Зараз справа полягає в тому, як довог триматиме ця затримка в розвитку революції на Заході і чи не загроже вона всім надіям нашого покоління.

Реформісти і опортуністи на чолі зі своїми проводирами Отто Бавером, Кавтським, Гільфердингом і іншими зі шкільного лігування, щоб довести, що капіталізм "переміг" тимчасові труднощі, що криза з 1918—1919 рр. пройшла по поверхні і зовсім не захопила підвалин буржуазного соціально-економічного устрою. Але факти спростовують їхні софізми.

Картина, яку уявляє собою Європа з часу закінчення миру, говорить зовсім не про встановлення рівноваги в капіталістичному суспільстві, а навпаки, доводить, що буржуазія зайшла в тупик. І коли буде воля пролетаріату, то цей тупик стане її могилою.

Імперіалістична війна продовжується, тільки в інших формах. Версальська угода, що мусіла встановити новий порядок, справді породила лише безладдя. Мілітаризм придушений в Німеччині, воскрес у Франції Англія вбачає у французькій воздушній флотилії безпосередню загрозу для себе і поширює свої плани озброєння. Найбогатша у всьому світі промислова країна — царство вугля і заліза Рурщини — наскоком французької армії позбавлена своєї виробничої сили.

Марка скажено падає в Німеччині і в Польщі. Безробіття в Англії набирає фантастичних розмірів. В найблизші місяці число безробітних досягне з 1,200,000 до 2 мільонів.

Нестримана реакція, націоналізм, руйнування паную майже по всіх капіталістичних країнах. Після Горті в Угорщині — Муссоліні в Римі, Піліс Пуанкаре у Франції — Бінар Ло і Стенлі Балдвін в Англії. Після повалення Пилсудського в Польщі — повалення Стамбульського в Болгарії.

Вся Європа розпалася на ворожі табори. Скрізь готуються до нападу, або до оборони, або до опору. Буржуазія, яка розбогатіла в кривавій війні народів, приимує пролетаріат покритвати воєнні видати. В Німеччині велетенське збогачення капіталістів іде поруч з прогресивним зубожінням робітників. Дорожечка зростає все більше, між тим як заробітна платня збільшується дуже помало, так що робітники одержують 25 відсотків свого довоєнного заробітку.

Страшніша доля трудящих в Австрії. Австрійський народ живе лише з міжнародної ласки. Пролетаріат центральної Європи києно в рабство імперіалістами Заходу.

В Англії пролетаріат страждає не тільки від безробіття, але й від дуже низької заробітної платні. В деяких галузях промисловости, як наприклад в гірничій, реальна заробітна платня на 50 відсотків від заробітної платні 1914 р.

Ось таке положення робітників в одній з країн, котра користується плодами світової війни. Тільки французька робітничка класна знаходиться в ліпших умовах. У Франції заробітна платня не низка доволі. Безробіття незначне. Але таке сприятливе положення не може довог тривати. Французька буржуазія підтримує життя пролетаріату лише шляхом постійних позичок. Скільки внутрішніх і чужоземних позичок Франції доходить до 300 мільярдів франків. Добробут французького пролетаріату підтримується привілеями німецькими робітниками. На окупацію Рурщини Франція видає більше, ніж від цієї окупації одержує.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

2. вересня 1910 р. осміий конгрес I. Інтернаціоналу в Копенгазді.

2. вересня 1918 р. відомлення 4.000 Чехословаків воювати з Сов. Росією.

2. вересня 1921 р. підписання російсько-норвежського торгового договору.

3. вересня 1828 р. суд над декабристами Сухановим і його товаришами за спробу втечі з заслання, всіх приговорено на кару смерті.

3. вересня 1866 р. перший конгрес I. Інтернаціоналу в Женеві.

4. вересня 1870 р. упадок монархії Наполеона III. у Франції і проголошення III. Республіки.

4. вересня 1920 р. революційний рух в Італії. Захоплення фабрик робітниками.

5. вересня 1915 р. отворення міжнародної соціалістичної мирової конференції в Цімервальді, яка в перший раз зєднала соціал-інтернаціоналістів.

НОВА КНИЖКА!

Вже вийшла з друку і продається дуже потрібна для кожного робітника книга Карла Маркса

...п. н.

НАЙМАНА ПРАЦЯ І КАПІТАЛ.

Переклад з нового німецького видання під редакцією В. Сімоніча. Об'єм 74 сторінки друку меншого формату і коштують лише 20 центів.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Неодні робітничі, що читав вже матеріали про політичну економію з інших мовин і не міг всего зрозуміти, має тепер спромугу вирівняти незрозумілі, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або короткі відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.,
WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продається дуже цінна книжка для кожного робітника і робітничі п. н.

КАРЛ МАРКС ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касеніка. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковій папері і об'ємом 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухові в поодиноких краях. — 7. Дещо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts. — — Winnipeg, Man.